

[K. Axel Nielsen.]

i alt, hvad man ejer og ejendes vorder, som det hedder, og i såkaldt tingsindbegreb normalt er ugyldigt, idet dog undtages pant, som forpagtere af landejendomme og mejerier stifter til sikkerhed for ejerens krav. Endvidere gælder, at underpant i løsøre afkræftes, såfremt pantsætteren går konkurs inden 8 uger efter pantebrevets udfærdigelse, at pant i løsøre skal tinglyses inden 7 dage efter oprettelsen, at pantebrevet, når pantsætteren flytter til en anden retskreds, skal tinglyses på ny inden 14 dage, samt at pantebreve i bestemte løsøregenstande skal udslettes, når der er gået 10 år siden pantebrevets tinglysning.

Efter lovforslaget bliver der af disse meget diskriminerende bestemmelser kun lidt tilbage. Bestemmelsen om forpagterens adgang til at pantsætte sit erhvervsløsøre udvides til at omfatte indehavere af enhver erhvervsvirksomhed, der drives fra lejet ejendom, og pantsætning kan ske for enhver gæld, altså ikke alene ejerens krav. Af de øvrige bestemmelser opretholdes kun bestemmelsen om, at pantebreve i bestemte løsøregenstande slettes, når de er 10 år gamle.

Det er vigtige reformer, der her stilles forslag om, og uanset om de vil tjene det formål, der har givet anledning til forslagene fremsættelse, nemlig at give landbruget bedre lånemuligheder — og det vil jeg i parentes bemærket sige at jeg tvivler lidt på — synes jeg, at det er fornuftige ændringer, der placerer panteret i løsøre på en måde, der stemmer med samfundsforholdene, som de nu er i dag. Det har altid virket stødende på mig, at den, der giver lån mod underpant i løsøre — og det er da heldigvis i de fleste tilfælde helt legale forretninger — bliver så dårligt behandlet af lovgivningen. Med den bedre stilling, man nu giver underpant i løsøre, er der vel mulighed for, at lån mod sådan pant kan opnås på gunstigere vilkår end hidtil. Der vil herefter være én væsentlig forskel i løsøreunderpantens stilling i sammenligning med pant i fast ejendom, og det er med hensyn til reglerne om fyldestgørelse i pantet. Den, der har underpant i løsøre, vil stadig være nødt til at tage dom, før han kan sætte pantet til auktion. Det er efter min mening uheldigt, da det særlig

over for en skyldner, der vil genere sin kreditor, kan tage lang tid at erhverve dom, og den tid, der går på den måde, kan blive kostbar. Jeg forstår imidlertid på bemærkningerne til lovforslaget, at også denne forskelsbehandling inden alt for længe vil blive søgt afhjulpet.

Det sagkyndige udvalg stiller også forslag om at indføre en registrering på motor-kontorerne af rettigheder hidrørende både fra underpant i løsøre og ejendomsforbehold over motorkøretøjer. Jeg er glad for, at ministeren ikke har fulgt udvalgets indstilling på dette punkt. Det vil være et stort og kostbart apparat at sætte i gang, og så længe det ikke er strengt påkrævet, synes jeg, vi skal undgå besværet med en sådan registrering. Men skal vi engang have et sted, hvor man kan få oplysning om, hvad der skyldes på motorkøretøjer, må det blive dommerkantorerne, der får registreringen, dommerkantorerne, hvis personale er trænet i at behandle den slags spørgsmål, noget, som politikontorerens personale jo ikke kender meget til og ikke har nogen rutine i at have med at gøre.

Tilbage har jeg herefter at omtale de ændringer, der ikke har forbindelse med løsørepantebrevsreglerne. Det drejer sig for det første om ændringer i mortifikationsbestemmelserne, som jeg hilser med glæde. De nye regler vil lette mange advokater arbejdet i de ikke helt få tilfælde, hvor deres klienter har bortkastet kvitterede pantebreve uden at få dem aflyst. Jeg rejser dog spørgsmålet, om ikke kredsen af de pengeinstitutter, hvis pantebreve kan udslettes mod kvittering, kan udvides. Der vil næppe ske nogen skade ved at medtage sparekassernes førsteprioritetspantebreve, i hvert fald når sparekasserne har givet disse dokumenter påtegning om, at de ikke kan videreoverdrages eller gøres til genstand for individuel retsforfølgning. Men dette spørgsmål kan vi jo overveje i det udvalg, jeg agter at foreslå nedsat.

Det andet vigtige forslag, forslag om ændring i tinglysningslovens bestemmelser om oprykning efter ejerpant, er jeg ikke helt i stand til at overskue rækkevidden af. Jeg forstår, at den højtærede justitsminister fremsætter forslaget til fordomsfri overvejelse. Det vil nok være rigtigt, om udvalget får lejlighed til nærmere at studere